

SPØRSMÅL TIL KINE MARTINSEN, MILJØDIREKTORATET

Kommer det grenseverdier for mikroplast i jord og vann?

Mikroplast karakteriseres ofte som én samlet kategori, mens det i realiteten er snakk om et stort utvalg partikkeltyper og materialer. Det er behov for at vitenskapelige studier skiller mellom de ulike materialene, størrelsene og partikkeltypene. Med unntak av overflatevann, foreligger det lite data om forekomsten av mikroplast i ulike miljøer og medier, som ferskvann, sedimenter, jord og luft. Foreløpig gjør analysemetodikken at større mikroplastpartikler blir overrepresentert i studier, mens mindre partikler er understudert. Forekomst av mikroplast i ulike miljø (f.eks. overflate, vannsøyle, bunnsedimenter, biota) kan bli en del av indikatorene under FNs bærekraftsmål som handler om forekomst av plastforurensning. Indikatorene er under etablering. Miljødirektoratet er involvert i arbeidet gjennom deltakelse i UNEA

..og sediment?

Se svar over

Er det rimelig å stille krav om utslipp av mikroplast så lenge det mangler kriterier, og hva skal vedtak i så fall begrunnes med?

Det er fortsatt store kunnskapshull når det kommer til mikroplast, og det vil ta tid før denne informasjonen vil være tilgjengelig. GSCA, som er ledergruppen i EUs Science Advice Mechanism, viser til at det finnes en stadig økende mengde vitenskapelige bevis for at det er fare for ukontrollerte, irreversible og langsiktige økologiske skader i enkelte kystfarvann og sedimenter som følge av mikroplastutslipp, og råder til å iverksette tiltak allerede nå med utgangspunkt i føre-var-prinsippet. I det videre arbeidet er det derfor nødvendig å ha fokus både på kunnskapsinnhenting og på gjennomføring av tiltak. Der vi har identifisert kildene og funnet mulige tiltak, kan disse iverksettes allerede nå. Tiltakene bør spisses mot spesifikke forbindelser og miljø, og ta hensyn til parametere som partiklenes sammensetning, form, opprinnelse, tilførselsveier og typen miljø som påvirkes.

Miljømyndighetene bruker allerede mulighetene som ligger i eksisterende regelverk til å sette relevante vilkår for utslipp av mikroplast til luft, jord, ferskvann og marint miljø. Mange prosesser er igangsatt for å redusere utslippene fra kjente kilder som for eksempel gummigranulat fra kunstgressbaner. EUs kjemikaliebyrå ECHA har foreslått et forbud mot mikroplast tilsatt i produkter for å begrense utslippene til miljøet. Mikroplast er også nevnt som en "*contaminant of emerging concern*" blant annet i avløpsdirektivet og slamdirektivet. Samtidig må vi sørge for systematisk innsamling av data om mikroplast og effektene partiklene har på økosystem og mennesker.

Det finnes mange metoder for prøvetaking, opparbeiding og analyse av mikroplast. Hvordan jobber dere for å harmonisere dette slik at ulike studier blir sammenlignbare?

Det er en utfordring at det mangler standardiserte målemetoder og felles indikatorer for plast og mikroplast. Standardiserte metoder vil gjøre at resultater fra ulike studier i større grad kan sammenlignes og at man kan følge utviklingen over tid. Miljødirektoratet jobber med disse problemstillingene blant annet gjennom AMAP og OSPAR.

Har dere/andre sett på muligheter for ombruk av granulat som fjernes fra fotballbanene? det blir jo ombruk av et ombruksmateriale:)

Gummigranulatet et næringsavfall med de føringer dette gir etter forurensningsloven (§32). Miljødirektoratet har foreslått en forskrift som skal regulere utslipp av plastholdig løst fyllmateriale fra fritids- og idrettsbaner i Norge. **Den er enda ikke vedtatt**, men her foreslår vi at oppsamlet plastholdig løst fyllmateriale kun gjenbrukes på den samme idrettsbanen eller leveres til lovlig avfallsanlegg. Oppsamlet fyllmateriale kan kun gjenbrukes på den samme idrettsbanen hvis fyllmaterialet er egnet for ombruk. Våre anbefalinger og begrunnelsen for dem ligger her:

<https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2020/juli-2020/kunstgressbaner-far-strengere-krav/>

Vil det komme slike krav for veianlegg?

Jeg forstod dessverre ikke helt hva "slike krav" viser til, men kanskje svaret finnes her: [Mikroplast: Vurdering av tiltak for å bekjempe utslipp - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)?](#)

Er det rimelig å stille krav om utslipp av mikroplast til resipient (konsentrasjon eller antall) så lenge det mangler standardiserte metoder, påviste konsekvenser og fastlagte kriterier, og hva skal vedtak i så fall begrunnes med? **Se svar til over**

Med hilsen, Kine Martinsen, Miljødirektoratet